

บทที่ 4

ผลการวิจัย

ในบทนี้ ผู้วิจัยนำคำปรากฏร่วมระหว่างคำคุณศัพท์และคำนามในบริบทภาษาอังกฤษและภาษาไทยจากเรื่องเล่าในหนังสือเรื่อง *ความหวังและความกล้า (Hope and Courage)* และ *รักและแบ่งปัน (Love and Shar)* รวมทั้งหมด 631 ตัวอย่าง ประกอบด้วยคำคุณศัพท์จำนวน 136 คำ ซึ่งคัดเลือกจากคำคุณศัพท์ทุกคำ (ยกเว้นคำคุณศัพท์ในรูป present participle และ past participle) ที่มีตำแหน่งหน้าคำนามและมีความถี่การปรากฏในคลังข้อมูลภาษาตั้งแต่ 2 ครั้งขึ้นไป มาวิเคราะห์เพื่อตอบคำถามในการวิจัยว่า ผู้แปลใช้กลวิธีอะไรในการแปลคำปรากฏร่วมเหล่านั้นจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย และการปรับบทแปลมีผลอย่างไรต่อรูปแบบโครงสร้างของคำปรากฏร่วมในภาษาฉบับแปล

ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัยเป็น 2 ส่วน ดังนี้

4.1 การวิเคราะห์กลวิธีการแปลคำปรากฏร่วมของคำนามกับคำคุณศัพท์จากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย

4.2 การศึกษารูปแบบโครงสร้างของคำปรากฏร่วมของคำนามกับคำคุณศัพท์ในภาษาฉบับแปลที่เกิดจากการปรับบทแปล

แต่ละส่วนจะแสดงตัวอย่างคำปรากฏร่วมของคำนามกับคำคุณศัพท์ ซึ่งเป็นตัวแทนจากคลังข้อมูลภาษาคู่ขนาน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

4.1 การวิเคราะห์กลวิธีการแปลคำปรากฏร่วมของคำนามกับคำคุณศัพท์ จากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย

ผู้วิจัยวิเคราะห์กลวิธีการแปลคำปรากฏร่วมของคำนามกับคำคุณศัพท์ พบว่าส่วนใหญ่ผู้แปลให้ความสำคัญกับความหมายของคำปรากฏร่วมในการแปลจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย เพื่อให้ได้บทแปลที่เป็นธรรมชาติ ดังนั้นผู้วิจัยจึงเน้นการวิเคราะห์กลวิธีการแปลคำปรากฏร่วม โดยศึกษาว่ามีการเปลี่ยนแปลงในด้านความหมายของนามวลีในภาษาต้นฉบับกับคำ วลี หรือโครงสร้างเทียบเคียงอื่นๆ ในภาษาฉบับแปลหรือไม่อย่างไร ผลการวิเคราะห์พบว่าผู้แปลใช้กลวิธีการแปลที่รักษาความหมายตามต้นฉบับ และการแปลที่เปลี่ยนความหมายให้ต่างไปจากต้นฉบับ ผู้วิจัยแบ่งการแปลตามกลวิธีที่ใช้เป็น 7 กลุ่ม ดังนี้

- 4.1.1 การแปลที่รักษาความหมายโดยตรง
- 4.1.2 การแปลที่เปลี่ยนความหมายโดยตรงเป็นความหมายแฝง
- 4.1.3 การแปลที่เปลี่ยนความหมายแฝงเป็นความหมายโดยตรง
- 4.1.4 การแปลที่รักษาสำนวน/ความหมายเชิงเปรียบเทียบ
- 4.1.5 การแปลสำนวน/ความหมายเชิงเปรียบเทียบเป็นคำหรือวลีที่มีความหมายโดยตรง
- 4.1.6 การแปลคำหรือวลีที่มีความหมายโดยตรงเป็นสำนวน/ความหมายเชิงเปรียบเทียบ
- 4.1.7 การแปลที่ละคำหรือวลี

การแปลในแต่ละกลวิธีมีรายละเอียดและตัวอย่างที่เลือกหยิบยกมาเป็นตัวแทนเพียงบางส่วน (เนื่องจากพบตัวอย่างซ้ำกันเป็นจำนวนมากในตารางวิเคราะห์โดยใช้คลังข้อมูลภาษาคูขนาน) ดังต่อไปนี้

4.1.1 การแปลที่รักษาความหมายโดยตรง

ความหมายโดยตรง (denotative meaning) หมายถึงความหมายตรงของคำที่ให้นิยามไว้ในพจนานุกรม เป็นความหมายที่ระบุถึงลักษณะของสิ่งหนึ่ง ซึ่งจะแสดงหมวดหมู่รวมทั้งรายละเอียดอื่นๆ ของสิ่งที่คำคำนั้นกล่าวถึง คำคำหนึ่งอาจมีความหมายโดยตรงเพียงความหมายเดียวหรือหลายความหมายก็ได้ (ชัชวดี ศรลัมพ์, 2548; ปรียา อุณรัตน์, 2548; ยุวพาส์ ชัยศิลป์วัฒนา, 2544) คำที่มีความหมายโดยตรงความหมายเดียว เช่น rapt แปลว่า “ใจจดจ่อ” (so interested in one particular thing that you are not aware of anything else) คำที่มีความหมายโดยตรงหลายความหมาย เช่น icy แปลว่า “เย็นจัด” (very cold) หรือ “เต็มไปด้วยน้ำแข็ง” (covered with ice) หรือ “ไม่เป็นมิตร” (not friendly)

การแปลที่รักษาความหมายโดยตรงเป็นการแปลที่รักษาความหมายตรงตามต้นฉบับ ตั้งแต่ความหมายที่บ่งบอกลักษณะทางกายภาพหรือคุณสมบัติของคน สัตว์ สิ่งของ เช่น ขนาด สี รูปร่าง จำนวน อายุ ไปจนถึงวันเวลา ความรู้สึกนึกคิด และการกระทำต่างๆ เป็นการแปลโดยใช้คำที่มีความหมายเทียบเคียงระหว่างภาษาต้นฉบับกับภาษาฉบับแปล ไม่มีการตีความเกี่ยวกับทัศนคติในทางบวกหรือทางลบของผู้พูด แต่ผู้วิจัยสังเกตว่าบางครั้งผู้แปลอาจจะต้องปรับบทแปลโดยการเลือกใช้คำให้เหมาะสมกับบริบทหรือประเภทของงานเขียน

ผลการวิจัยพบว่าการแปลด้วยวิธีนี้สามารถแบ่งเป็น 2 กลุ่มคือ กลุ่มที่ไม่ต้องปรับบทแปลหรือปรับเล็กน้อย กับกลุ่มที่ปรับบทแปลค่อนข้างมาก กลุ่มที่ไม่ต้องปรับบทแปลหรือปรับเล็กน้อย (ดู ตารางที่ 4.1) มีแนวโน้มเป็นคำคุณศัพท์บอกขนาด รูปร่าง สี และสภาพทั่วไป

ความหมายโดยตรงนี้มักเป็นความหมายหลักหรือความหมายแรก (primary sense) ที่ค้นได้ในพจนานุกรมและอาจใช้คำในการแปลเหมือนหรือคล้ายกันทุกครั้งที่ปรากฏในคลังข้อมูลภาษา เช่น ในตัวอย่างที่ 1 deep holes “หลุมลึก” ตัวอย่างที่ 2 black stove “เตาสีดำ” ตัวอย่างที่ 3 strong hands “มือแข็งแรง” ตัวอย่างที่ 4 icy current “กระแสน้ำเย็นจัด” ตัวอย่างที่ 5 blind man “ชายตาบอด” เป็นต้น

ตารางที่ 4.1

แสดงตัวอย่างการแปลที่รักษาความหมายโดยตรง

ตัวอย่างคำในบริบทภาษาอังกฤษ	ตัวอย่างคำในบริบทภาษาไทย
1. But by that hot and dangerous July, I was overdosed on “adventure,” keenly interested in survival and very fond of large rocks and deep holes . (CT019)	1. แต่พอถึงเดือนกรกฎาคมที่แสนร้อนและเต็มไปด้วยอันตรายนั้น ผมก็ได้ “ผจญภัย” จนเกินไป พอแล้ว ผมกลับสนใจอย่างยิ่งที่จะเอาชีวิตรอดและรักก้อนหินก้อนโตๆ กับ หลุมลึก เอามากๆ
2. But nearby, almost within reach, on the concrete walk which sparkles in the afternoon sun, is a small black stove with little burner lids, and a skillet for cooking mud pies. (CT006)	2. แต่บนทางเดินคอนกรีต สิ่งที่ต้องแสงแดดยามบ่ายเป็นประกายคือ เตาสีดำ ใบเล็ก พร้อมด้วยฝาปิดหัวเตาน้อยๆ กับกระทะสำหรับทำพายจากดินโคลนวางอยู่แค่เอื้อม
3. “Do you have good eyes, strong hands and at least half a brain?” (CT120)	3. “พวกเธอนัยน์ตาดี มือแข็งแรง และมีสมองอย่างน้อยครึ่งหนึ่งหรือเปล่า”
4. As John scrambled down the bank of swollen stream, he could see two small boys neck-deep in the icy current . (CT058)	4. ขณะจ่อหันตะกายลงไปยังฝั่งของลำธารที่น้ำเอ่อล้น เขาเห็นเด็กผู้ชายเล็กๆสองคนอยู่ใน กระแสน้ำเย็นจัด จมลึกถึงคอ
5. The blind man and I followed, caught up in a long string of tourists. (CT007)	5. ชายตาบอด และผมเดินตามจนไปติดอยู่ที่แถวนักท่องเที่ยวยาวเหยียด

ส่วนกลุ่มที่ปรับบทแปลค่อนข้างมาก มีแนวโน้มจะเป็นคำคุณศัพท์ที่มีความหมายโดยตรงหลายความหมาย (polysemy) และมักพบว่าเป็นความหมายรอง (secondary sense) ในพจนานุกรม (ดู ตารางที่ 4.2) หากผู้แปลยึดติดกับความหมายแรก อาจตีความผิด ทำให้แปลผิดความหมาย หรือใช้คำไม่เหมาะสม เช่น ในตัวอย่างที่ 6 thin soup “ซุปรใส” คำว่า thin ในที่นี้หมายถึงมีน้ำมากกว่าปกติ (containing more liquid than is normal or expected) ผู้แปลจะใช้คำเทียบทั่วไปว่า “ผอม” ไม่ได้ แต่จะต้องเอาเฉพาะความหมาย แล้วใช้คำที่คิดว่าได้ความหมายเทียบเคียงมากที่สุด เช่น อาจใช้ว่า “ซุปที่มีแต่น้ำ” หรือ “ซุปรใส” เป็นต้น แต่บางครั้งมีคำแปลที่เทียบเคียงความหมายกับคำในต้นฉบับ แต่ผูกเข้าประโยคไม่ได้ เช่น ในตัวอย่างที่ 7 endless days อาจแปลว่า “ไม่มีวันสิ้นสุด” แต่เนื่องจาก days ทำหน้าที่เป็นประธาน จึงใช้คำแปลนี้ไม่ได้ ผู้แปลจึงปรับบทแปลว่า “วันอันแสนยืดยาว” บางครั้งคำแปลทั่วไปไม่เข้ากับคำข้างเคียง เช่น ในตัวอย่างที่ 8 decent chance (of survival) อาจแปลว่า “โอกาสที่เหมาะสม” แต่เป็นเพราะคำข้างเคียงคือ of survival มีส่วนกำหนดการเลือกใช้คำ ผู้แปลจึงแปลว่า “โอกาส(รอดชีวิต)ค่อนข้างมาก” หรือในตัวอย่างที่ 9 dry suit ไม่ได้แปลว่า “ชุดที่แห้ง” เพราะความหมายที่ตรงกับในบริบทคือ “ชุดกันน้ำ” บางครั้งคำแปลทั่วไปอาจมีปัญหาความหมายกำกวม เช่น ในตัวอย่างที่ 10 extra ammo หากแปลว่า “กระสุนพิเศษ” อาจหมายถึงกระสุนชนิดพิเศษ ที่ไม่ใช่กระสุนทั่วไป แต่ความหมายของ extra ในที่นี้คือมีเผื่อไว้ ผู้แปลจึงแปลว่า “กระสุนสำรอง”

ตารางที่ 4.2

แสดงตัวอย่างการแปลที่รักษาความหมายโดยตรง

ตัวอย่างคำในบริบทภาษาอังกฤษ	ตัวอย่างคำในบริบทภาษาไทย
1. The stipulated ration, one slice of dark bread and half a bowl of thin soup , barely warded off starvation. (CT125)	1. อาหารที่ได้ปันส่วนคือขนมปังดำหนึ่งชิ้นกับ ซุปรใส ครึ่งถ้วยก็เพียงแค่นั้นไม่ให้อดตาย
2. Endless days and phantom-filled nights passed. (CT027)	2. วันอันแสนยืดยาว และค่ำคืนที่เต็มไปด้วยภาพหลอกหลอนผ่านพ้นไป

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

ตัวอย่างคำในบริบทภาษาอังกฤษ	ตัวอย่างคำในบริบทภาษาไทย
3. Trauma victims need to get to a hospital within an hour of injury - the so-called golden hour - to have a decent chance of survival. (CT018)	3. ผู้เจ็บหนักจะต้องไปถึงโรงพยาบาลภายในหนึ่งชั่วโมงหลังได้รับบาดเจ็บซึ่งเรียกว่าชั่วโมงทอง เพื่อให้มี โอกาสรอดชีวิตได้ค่อนข้างมาก
4. Odom and Vittone changed into rubberized dry suits designed to keep a man comfortable for up to 50 minutes in frigid water. (CT022)	4. โอดัมและวิตโทนีเปลี่ยนเสื้อผ้าเป็น ชุดกันน้ำ ซึ่งออกแบบให้ผู้สวมสามารถอยู่ในน้ำเย็นจัดได้อย่างสบายนาน 50 นาที
5. But he knew that morale was a function not so much of inspiration as of good boots, dry socks, extra ammo and hot meals. (CT032)	5. แต่ก็รู้ว่าการปลุกปลอบขวัญให้กำลังใจได้ไม่เท่ารองเท้าบูตดีๆ ถุงเท้าแห้งๆ กระสุนสำรอง และอาหารร้อนๆ

นอกจากนี้ยังพบว่าในการแปลที่รักษาความหมายโดยตรงของคำนามบางคำ โดยเฉพาะคำนามบอกเวลา ผู้แปลมักใช้คำที่มีความหมายกว้างขึ้น (ดู ตารางที่ 4.3) เช่น มีการใช้คำจากกลุ่มคำว่า “เวลา” “ช่วงเวลา” แทนคำลูกกลุ่มคือ “ชั่วโมง” “วินาที” “ชั่วขณะ” ซึ่งตรงกับกลวิธีการแปลที่ผู้เชี่ยวชาญด้านการแปลหลายท่าน (Baker, 2005; สัจจวิ สายบัว 2542; สุพรรณิ ปิ่นมณี 2549) แนะนำไว้ แต่ผู้วิจัยเห็นว่าการปรับบทแปลโดยใช้กลวิธีนี้ไม่ได้เกิดจากปัญหาความไม่เท่าเทียมของความหมายระหว่างภาษาต้นฉบับกับภาษาฉบับแปลเสมอไป เพราะกรณีตัวอย่างที่ยกมานี้มีคำเทียบเคียงตรงกันระหว่างภาษาอังกฤษและภาษาไทยอยู่แล้ว เพียงแต่ความหมายในบริบทไม่ได้เจาะจงเวลาแน่นอน เช่น ในตัวอย่างที่ 2 *early hour* “เวลาเช้าตรู่” ไม่ได้เจาะจงว่าเป็นชั่วโมงนี้ ตัวอย่างที่ 5 *extra hours* “เวลาพิเศษ” ไม่ได้เจาะจงว่ากี่ชั่วโมง และตัวอย่างที่ 4 *magic moments* “ช่วงเวลาที่ยิ่งใหญ่” ไม่ได้เจาะจงว่าเป็นชั่วขณะนั้น ผู้แปลจึงเลือกใช้คำที่เป็นจากกลุ่มคือ “เวลา” หรือ “ช่วงเวลา” แทน บางครั้งคำกริยาข้างเคียงมีส่วนกำหนดการใช้คำแปล เช่น ในตัวอย่างที่ 1 *precious seconds* แปลว่า “(ประวิง)เวลาที่มีค่า” พึงเป็นธรรมชาติในภาษาไทยมากกว่า “(ประวิง)วินาทีที่มีค่า”

ตารางที่ 4.3
แสดงตัวอย่างการแปลที่รักษาความหมายโดยตรง

ตัวอย่างคำในบริบทภาษาอังกฤษ	ตัวอย่างคำในบริบทภาษาไทย
1. Marsh grabbed an extinguisher from the truck's cab and sprayed around the girl, hoping to buy precious seconds . (CT094)	1. มาร์ชคว้าเครื่องดับเพลิงจากที่นั่งคนขับรถบรรทุกและพ่นไปรอบๆ ตัวเด็ก ด้วยความหวังว่าจะประวิง เวลาที่มีค่าอีกสักนิด
2. I found though, at this early hour and with just the two of us together, a special bond seemed to enter our relationship, a bond absent during the rest of the day. (CT024)	2. ผมพบว่าการได้อยู่กับพ่อสองต่อสองใน เวลาเช้าตรู่ แบบนี้ทำให้ความผูกพันของเราก่อตัวขึ้นเป็นพิเศษ เป็นความผูกพันที่หาไม่ได้ในช่วงเวลาที่เหลือแต่ละวัน
3. She began singing solos in church and spent extra hours practicing at school. (CT032)	3. เดนิซเริ่มร้องเพลงเดี่ยวในโบสถ์และใช้ เวลาพิเศษ ฝึกซ้อมที่โรงเรียน
4. All we remember, I guess, are those magic moments in our lives when time stood still. (CT071)	4. ผมคิดว่าสิ่งที่เรายังจำได้เสมอคือ ช่วงเวลาที่ยิ่งใหญ่ ในชีวิตของเราเมื่อเวลาหยุดนิ่ง

4.1.2 การแปลที่เปลี่ยนความหมายโดยตรงเป็นความหมายแฝง

ความหมายแฝงหรือความหมายโดยนัย (connotative meaning) หมายถึงความหมายเพิ่มเติมที่แฝงมากับความหมายโดยตรง เป็นความหมายที่ระบุมถึงทัศนคติ ความคิด ความรู้สึก ฯลฯ ของสิ่งที่คำคำนั้นกล่าวถึง คำคำหนึ่งอาจมีความหมายแฝงในทางลบหรือทางบวกก็ได้ ขึ้นอยู่กับประสบการณ์การรับรู้ความหมายของคำคำนั้นของผู้รับสาร (ชัชวดี ศรลัมพ์ 2548; สัจฉวี สายบัว, 2542; สุพรรณิ ปิ่นมณี, 2549) เช่น คำว่า old lady อาจแปลว่า “หญิงแก่” (ความหมายโดยตรง) หรือ “อึแก่” (ความหมายแฝงความเกลียดชัง) หรือแม่แก่ (ความหมายแฝงความรักใคร่)

วิธีนี้เป็นการแปลจากคำหรือวลีที่มีความหมายโดยตรงในต้นฉบับเป็นคำหรือวลีที่มีความหมายแฝงในฉบับแปล ทำให้ความหมายเป็นกลางในต้นฉบับเปลี่ยนเป็นความหมายเชิงบวกหรือเชิงลบในภาษาฉบับแปล (ดู ตารางที่ 4.4) ทั้งนี้เพื่อเน้นให้ผู้อ่านรับรู้อารมณ์ที่แฝงมากับน้ำเสียงของผู้พูด เช่น ในตัวอย่างที่ 1 friendly dolphin แปลว่า “โลมาเพื่อนยาก” ผู้แปลต้องการแสดงให้เห็นว่าตัวละครมีความรักความผูกพันกับสัตว์ชนิดนี้ จึงเลือกใช้คำว่า “เพื่อนยาก” แทนคำว่า “เป็นมิตร” ในตัวอย่างที่ 2 ผู้แปลต้องการสื่อความรู้สึกเอ็นดูของตัวละครในเรื่อง จึงแปล young man “เด็กหนุ่ม” แทนที่ “ชายหนุ่ม เช่นเดียวกับตัวอย่างที่ 3 การแปล young woman ว่า “สาวน้อย” ช่วยเน้นความน่ารักของ “หญิงสาว” ที่ตัวละครกล่าวถึง ผู้วิจัยเห็นว่าการถ่ายทอดความหมายแฝงเหล่านี้ผ่านคำพูดของตัวละครดังกล่าวเหมาะสมกับเรื่องเล่า ซึ่งเป็นงานเขียนประเภท “รจนาสาร” (expressive) ที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อบรรยาย “อารมณ์ความรู้สึก” ของผู้พูด และทำให้ผู้อ่านมีความรู้สึกร่วมไปกับตัวละครตามเจตนาของผู้เขียน

ตารางที่ 4.4

แสดงตัวอย่างการแปลที่เปลี่ยนความหมายโดยตรงเป็นความหมายแฝง

ตัวอย่างคำในบริบทภาษาอังกฤษ	ตัวอย่างคำในบริบทภาษาไทย
1. “That’s an extra fiver!” jokes our boat’s captain, delighted at having introduced us to Fungie, Ireland’s friendly dolphin . (CT040)	1. “อย่างนี้ต้องคิดเพิ่มอีกห้าปอนด์นะ” กัปตันเรือหยอกเล่น ท่าทางปลื้มปริ่มที่มีโอกาสแนะนำพวกเราให้รู้จักฟังก์กี เจ้า โลมาเพื่อนยาก ของไอร์แลนด์
2. He seems like an intelligent young man – is that the kind of work he’s chosen to do? (CT136)	2. ดูจะเป็น เด็กหนุ่ม ท่าทางฉลาด เขาเลือกทำงานแบบนี้เองหรือเปล่า”
3. By now, the little lady had become a young woman who answered with her usual mixture of smile and sadness. (CT136)	3. เมื่อถึงตอนนี้ เด็กหญิงซึ่งกลายเป็น สาวน้อย กล่าวตอบด้วยใบหน้ายิ้มระคนเศร้าเช่นเคย

4.1.3 การแปลที่เปลี่ยนความหมายแฝงเป็นความหมายโดยตรง

เป็นการแปลจากคำหรือวลีที่มีความหมายแฝงในต้นฉบับเป็นคำหรือวลีที่มีความหมายโดยตรงในฉบับแปล ทำให้ความหมายเชิงบวกหรือเชิงลบในต้นฉบับกลายเป็นความหมายเป็นกลางในฉบับแปล (ดู ตารางที่ 4.5) ทั้งนี้อาจเป็นเพราะวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน เช่น ในตัวอย่างที่ 1 *old man* เป็นภาษาไม่เป็นทางการ ใช้เรียกบุคคลที่เป็นพ่อหรือสามี (*Oxford Advanced Learner's Dictionary*, 2006) แต่ในภาษาไทยไม่มีคำเรียกขานเช่นนี้ ผู้แปลจึงแปลโดยใช้คำที่มีความหมายโดยตรงหรือความหมายเป็นกลางว่า “พ่อ” ทำให้ภาษาฉบับแปลไม่มีน้ำเสียงแสดงความรักของผู้พูดอย่างในต้นฉบับ บางครั้งบริบทในประโยคมีความชัดเจนว่าเป็นความหมายโดยตรง เช่น ในตัวอย่างที่ 2 *little girl* แปลว่า “ลูก” ไม่แปลว่า “เด็กหญิงตัวน้อย” เพราะประโยคนี้ผู้พูดกล่าวถึงเด็กคนนี้ด้วยน้ำเสียงธรรมดาและข้างหน้า *little girl* มีคำแสดงความเป็นเจ้าของ *her* ซึ่งทำให้มีความหมายเจาะจงว่าเป็น “ลูก” ในทำนองเดียวกับตัวอย่างที่ 3 *little girl* แปลว่า “เด็กผู้หญิง” ไม่แปลว่า “เด็กผู้หญิงตัวน้อย” เพราะผู้พูดเล่าถึงเด็กในลักษณะให้ข้อเท็จจริงมากกว่าแสดงความรู้สึก บางครั้งผู้แปลเปลี่ยนคำข้างเคียงให้มีความหมายแฝงแทน เช่น ในตัวอย่างที่ 4 *little lady* แปลว่า “เด็กหญิง” ในขณะที่แปลคำที่ตามมา *young woman* ว่า “สาวน้อย” ซึ่งแสดงความรู้สึกเอ็นดูของผู้พูดแทน *little lady* ในต้นฉบับ

ตารางที่ 4.5

แสดงตัวอย่างการแปลที่เปลี่ยนความหมายแฝงเป็นความหมายโดยตรง

ตัวอย่างคำในบริบทภาษาอังกฤษ	ตัวอย่างคำในบริบทภาษาไทย
1. After a pause Lee said, “My old man was a carpenter.” (CT084)	1. หลังจากเงียบอยู่ครู่หนึ่ง ลีก็พูดขึ้นว่า “ พ่อ ฉันเป็นช่างไม้”
2. Perhaps a doctor would at least confirm there was no life in her little girl . (CT067)	2. อย่างน้อยหมอจะได้ยืนยันว่า ลูก เธอเสียชีวิตแล้ว
3. “A little girl no bigger than Donna here was raped this afternoon in front of our building.” (CT067)	3. “ เด็กผู้หญิง ตัวไม่โตไปกว่าดอนนาถูกข่มขืนเมื่อบ่ายวันนี้ตรงหน้าตึกของเราเอง”

ตารางที่ 4.5 (ต่อ)

ตัวอย่างคำในบริบทภาษาอังกฤษ	ตัวอย่างคำในบริบทภาษาไทย
4. By now, the little lady had become a young woman who answered with her usual mixture of smile and sadness. (CT067)	4. เมื่อถึงตอนนี้ เด็กหญิง ซึ่งกลายเป็นสาวน้อย กล่าวตอบด้วยใบหน้ายิ้มระคนเศร้าเช่นเคย

4.1.4 การแปลที่รักษาสำนวน/ความหมายเชิงเปรียบเทียบ

สำนวน (idiom) หมายถึงกลุ่มคำตั้งแต่ 2 คำขึ้นไปที่มีความหมายไม่ตรงตามตัวคำศัพท์แต่ละคำที่มาประกอบกัน และอาจมีความหมายเชิงเปรียบเทียบหรือความหมายอื่นแฝงอยู่ (กนกรัตน์ คุณะสารพันธ์, 2549; ราชบัณฑิตยสถาน, 2539) เช่น an old hand “มือเก่า” (คนที่มีความชำนาญ เชี่ยวชาญ ชำชอง จัดเจนในการทำสิ่งต่างๆ) in cold blood “อย่างเลือดเย็น” (อย่างเหี้ยมโหด ไม่มีความรู้สึกสงสาร) dead to the world “หลับเป็นตาย” (หลับสนิท) It's a small world. “โลกแคบ” (พบกับคนที่เคยพบหรือรู้จักในอดีตโดยไม่คาดคิดว่าจะพบกันอีกหรือมีกิจเกี่ยวข้องกันอีก) (ตัวอย่างสำนวนคัดจากหนังสือ *สำนวนอังกฤษ-สำนวนไทย*, รัชนี้ ขอโสติถิกุล, 2535)

การแปลที่รักษาสำนวน/ความหมายเชิงเปรียบเทียบ เป็นการแปลโดยใช้ความหมายเทียบเคียงระหว่างสำนวนหรือความหมายเชิงเปรียบเทียบในภาษาต้นฉบับกับภาษาฉบับแปล ซึ่งอาจมีความหมายตรงกันหรือคล้ายคลึงกัน (ดู ตารางที่ 4.6) ได้แก่ ตัวอย่างที่ 1 soft places ไม่ได้มีความหมายตามตัวอักษรในภาษาอังกฤษว่า “บริเวณที่อ่อนนุ่ม” แต่มีความหมายเชิงเปรียบเทียบที่เทียบเคียงกับสำนวนไทยว่า “จุดอ่อน” หมายถึงจุดอ่อนแอ จุดที่ฝ่ายตรงข้ามจะเอาชนะได้โดยง่าย หรือปมด้อย (ราชบัณฑิตยสถาน, 2539) ตัวอย่างที่ 2 cast your dark eyes down “ภาษาอังกฤษไม่ได้มีความหมายตรงตัวเป็นคำๆ ว่า “ทอดสายตาลงต่ำ” แต่เป็นสำนวนที่มีความหมายแฝงว่า “ไม่กล้าสู้หน้าคนอื่น” เทียบเคียงเป็นสำนวนไทยที่มีความหมายตรงกับในภาษาอังกฤษว่า “หลบตา” ตัวอย่างที่ 3 sat up with sick children (sit up = not go to bed until later than usual) ไม่ได้มีความหมายตามคำศัพท์แต่ละคำว่า “นั่งอยู่กับเด็กป่วยจนตีกตื้น” แต่หมายถึง “คอยดูแลเด็กป่วยอย่างใกล้ชิด” ซึ่งตรงกับสำนวนไทยว่า “เฝ้าไข้เด็ก” บางครั้งเป็นสำนวนที่มีความหมาย

เทียบเคียงในเชิงวัจนปฏิบัติศาสตร์ซึ่งเป็นความหมายตามสถานการณ์ในการใช้จริง เช่น ในตัวอย่างที่ 4 dear God เป็นสำนวนที่ใช้อุทานแสดงความประหลาดใจหรือตกใจ ผู้แปลใช้สำนวนที่ทำหน้าที่เดียวกันนี้ว่า “อะไรกันนี่” การแปลโดยใช้สำนวนเทียบเคียงช่วยให้ได้บทแปลที่เป็นธรรมชาติ เนื่องจากเป็นสำนวนที่มีการใช้จริงในภาษาฉบับแปล การแปลเป็นสำนวนที่มีความหมายเชิงเปรียบเทียบยังช่วยเน้นให้เห็นภาพ ซึ่งเหมาะสมกับเรื่องเล่าที่มีการพรรณนาให้ผู้อ่านจินตนาการนึกเห็นภาพตามไปด้วย

ตารางที่ 4.6

แสดงตัวอย่างการแปลที่รักษาสำนวน/ความหมายเชิงเปรียบเทียบ

ตัวอย่างคำในบริบทภาษาอังกฤษ	ตัวอย่างคำในบริบทภาษาไทย
1. He is proud of his physique, the body armor he's built to protect his soft places . (CT115)	1. เขาภูมิใจในรูปร่างของเขาซึ่งเป็นเกราะที่เขาสร้างขึ้นเพื่อปกปิด จุดอ่อน ของตัวเอง
2. Don't hold back now, don't cast your dark eyes down . (CT015)	2. แม่จ๋า อย่ารั้งรออยู่เลย อย่ามัวแต่ หลบตาอยู่ เลย
3. I heard stories of the lives my grandfather had saved, the babies he'd delivered, the nights he'd sat up with sick children . (CT112)	3. ผมได้ฟังเรื่องราวต่างๆ เกี่ยวกับชีวิตทั้งหลายที่ปู่ช่วยไว้ ทารกทั้งหลายที่ท่านทำคลอด คำคืนที่ท่านอดหลับอดนอนเฝ้า ไข้เด็ก
4. Dear God! she thought, and reached for the telephone. (CT017)	4. อะไรกันนี่ เธอคิด แล้วเอื้อมมือไปคว้าโทรศัพท์

4.1.5 การแปลสำนวน/ความหมายเชิงเปรียบเทียบเป็นคำหรือวลีที่มีความหมายโดยตรง

ความหมายเชิงเปรียบเทียบ (figurative sense) เป็นความหมายของคำที่สื่อถึงการเปรียบเทียบระหว่างสิ่งที่เป็นรูปธรรมกับสิ่งที่เป็นนามธรรมหรือความคิด (concept) ความหมายที่เป็นรูปธรรมมีแนวโน้มเป็นความหมายหลักหรือความหมายโดยตรง (สุพรรณปี ปิ่นมณี, 2549; Newmark, 1981) ส่วนความหมายเชิงเปรียบเทียบมักเป็นความหมายรอง เช่น clean hands แปลว่า

“มือสะอาด” หากกล่าวลอยๆ โดยไม่มีบริบทจะมี 2 ความหมายคือ ใช้ในความหมายโดยตรงเพื่อบอกสภาพที่สะอาดของมือ หรือใช้ในความหมายเชิงเปรียบเทียบ หมายถึงคนที่มีความประพฤติดี ชื่อสัตย์สุจริต ทำอะไรตรงไปตรงมา ไม่ทุจริตคดโกง (ตัวอย่างสำนวนคัดจากหนังสือ *สำนวนอังกฤษ-สำนวนไทย*, รัชนี้ ซอโศตฤกุล, 2535)

การแปลด้วยวิธีนี้เป็นการแปลจากสำนวนหรือความหมายเชิงเปรียบเทียบในต้นฉบับให้เป็นคำหรือวลีที่มีความหมายโดยตรงในฉบับแปล ทำให้ความหมายเชิงนามธรรมในต้นฉบับกลายเป็นความหมายที่เป็นรูปธรรมในฉบับแปล จากผลการวิจัยพบว่าการแปลโดยใช้กลวิธีนี้กับสำนวน (pure idiom) ที่มีความหมายตายตัวคือ ไม่สามารถคาดเดาความหมายจากคำศัพท์ที่มาประกอบกันเป็นสำนวนได้ (ดู ตารางที่ 4.7) เช่น ในตัวอย่างที่ 1 bad apple เป็นสำนวนที่มีความหมายเดียวกับสำนวน rotten apple แปลตรงตัวว่า “แอปเปิลเน่า” มีความหมายเชิงเปรียบเทียบหมายถึงคนที่มีอิทธิพลไม่ดีเหนือคนอื่น และอาจทำให้คนอื่นทำไม่ดีหรือเลวตามไปด้วย แต่เป็นเพราะไม่มีสำนวนเทียบเคียงกันโดยตรงกับภาษาไทย ผู้แปลจึงแปลแบบถอดความว่า “ตัวอย่างเลวๆ” ในตัวอย่างที่ 2 cold shoulders มาจากสำนวนเต็มว่า to give someone the cold shoulder หมายถึง “ปฏิบัติอย่างไม่เป็นมิตร” แต่เนื่องจากไม่มีสำนวนเทียบเคียงในภาษาไทยโดยตรง จึงแปลตีความให้เข้าบริบทในประโยคว่า “สายตาที่ไม่เป็นมิตร” ในตัวอย่างที่ 6, 7, 8 good Samaritans แปลตรงตัวว่า “ชาวสะมาเรียที่ดี” เป็นสำนวนที่มีกำเนิดมาจากตำนานในคัมภีร์ไบเบิล หมายถึง “คนใจบุญ” หรือ “คนที่ชอบช่วยเหลือผู้อื่น” ผู้แปลถ่ายทอดความหมายของสำนวนนี้ ซึ่งไม่เป็นที่รู้จักในวัฒนธรรมของภาษาฉบับแปลว่า “คนน้ำใจงาม” “คนใจอารี” “ชายใจอารี” ซึ่งมีความหมายใกล้เคียงกับสำนวนในภาษาต้นฉบับ ผู้วิจัยสังเกตว่าการแปลด้วยวิธีนี้สอดคล้องกับกลวิธีการแปลสำนวนที่เบเกอร์ (Baker, 2005, p. 78) เสนอไว้ว่า การแปลแบบตีความและเอาเฉพาะความหมายเป็นวิธีแก้ปัญหาคำที่ดีที่สุดในกรณีหาสำนวนเทียบเคียงตรงกันไม่ได้ระหว่างภาษาต้นฉบับกับภาษาฉบับแปล

ตารางที่ 4.7

แสดงตัวอย่างการแปลสำนวน/ความหมายเชิงเปรียบเทียบเป็นคำหรือวลีที่มีความหมายโดยตรง

ตัวอย่างคำในบริบทภาษาอังกฤษ	ตัวอย่างคำในบริบทภาษาไทย
1. “You think it’s bad just having to come and see the bad apple once in a while.” (CT002)	1. “แม่คิดว่าแย่ไหมที่ต้องมาหาลูกที่เป็น ตัวอย่างเลวๆ นานๆ ครั้ง”
2. Cold shoulders promptly turned my way. (CT014)	2. ทันใดนั้น สายตาที่ไม่เป็นมิตร ก็พุ่งมาที่ผม
3. The Good Samaritan of Woodbridge (CT046)	6. คนน้ำใจงาม แห่งเมืองวูดบริดจ์
7. There really are good Samaritans out there. (CT046)	7. ยังคงมี คนแปลกหน้าใจอารี อยู่ในโลกนี้จริงๆ
8. The service was packed with relatives, friends and strangers who had read about the heroic good Samaritan in the local paper. (CT046)	8. มีคนมาร่วมพิธีแน่นขนัด ทั้งญาติมิตรและ คนแปลกหน้า ที่ได้อ่านในหนังสือพิมพ์ท้องถิ่น ถึงเรื่อง ชายใจอารี ผู้กล้าหาญ

จากผลการวิจัย นอกจากสำนวนที่มีความหมายตายตัวแล้ว ยังมีสำนวนเชิงเปรียบเทียบ (figurative idiom) หรือภาษาภาพพจน์ต่างๆ อยู่เป็นจำนวนมาก ที่พบว่ามีกรแปลโดยเปลี่ยนจากสำนวนเป็นวลีที่มีความหมายโดยตรง (ดู ตารางที่ 4.8) สำนวนเชิงเปรียบเทียบเป็นสำนวนที่มีความหมายค่อนข้างตายตัว แต่ยังคาดเดาความหมายจากคำศัพท์ที่ประกอบกันเป็นสำนวนได้ ผู้แปลถ่ายทอดความหมายของสำนวนเชิงเปรียบเทียบที่ต้องตีความให้กลายเป็นวลีที่มีความหมายเข้าใจได้ทันทีโดยไม่ต้องคาดเดา เช่น ในตัวอย่างที่ 1 emotional waters เป็นสำนวนที่เปรียบเทียบอารมณ์เป็นกระแสน้ำ แต่แปลโดยใช้คำที่มีความหมายโดยตรงในภาษาฉบับแปลว่า “อารมณ์” ในตัวอย่างที่ 2 rough waters เป็นสำนวนที่เปรียบอุปสรรคเป็นกระแสน้ำ แต่แปลโดยใช้คำที่มีความหมายโดยตรงว่า “ความยุ่งยาก” ในตัวอย่างที่ 3 entire hall ในต้นฉบับมีความหมายเชิงเปรียบเทียบว่า “ทั่วทั้งห้องโถง” เต็มไปด้วยความรู้สึกตื่นเต้นที่สัมผัสได้ แต่แปลโดยตีความเป็นความหมายโดยตรงว่า “บรรยากาศ” ภายในห้องโถง ในตัวอย่างที่ 4 like terrible firestorms เป็น

สำนวนอุปมา แต่แปลเป็นคำบอกเล่าธรรมดาที่มีความหมายโดยตรงว่า “อย่างรุนแรง” และในตัวอย่างที่ 5 draw on my own reservoir of courage เป็นสำนวนที่เปรียบความกล้าหาญเป็นสิ่งที่เก็บกักไว้พร้อมอยู่ภายใน แต่แปลตีความเป็นวลีที่มีความหมายโดยตรงว่า “เรียกความเข้มแข็งของตนให้ขึ้น” ในตัวอย่างที่ 6 fall into a big pot คำว่า into big pot มาจาก in the melting pot (Oxford Advanced Learner's Dictionary, 2006) เป็นภาษาเชิงเปรียบเทียบ หมายถึงช่วงที่กำลังเกิดการเปลี่ยนแปลง ในบริบทนี้หมายถึงการคลี่คลายหมดไปของปัญหา แปลแบบอธิบายความใน ความหมายโดยตรงว่า “ละลายหายไปจนหมดสิ้น” ผู้วิจัยเห็นว่าการที่ผู้แปลเลือกแปลสำนวนเชิงเปรียบเทียบโดยใช้วลีที่มีความหมายโดยตรง หรือถ่ายทอดความหมายในลักษณะอธิบายความ อาจเป็นเพราะหากถ่ายทอดเป็นความหมายเชิงเปรียบเทียบแบบเดียวกันอาจเข้าใจยาก หรือไม่เป็นที่คุ้นเคยในภาษาฉบับแปล ทำให้ผู้อ่านต้องเสียเวลาตีเวลา ซึ่งไม่สอดคล้องกับการดำเนินเรื่องอย่างรวดเร็วในเรื่องเล่าที่เป็นเรื่องสั้น การแปลสำนวนหรือความหมายเชิงเปรียบเทียบเป็นคำหรือวลีที่มีความหมายโดยตรงจึงช่วยให้ภาษาฉบับแปลมีความชัดเจนและเข้าใจง่ายขึ้น

ตารางที่ 4.8

แสดงตัวอย่างการแปลสำนวน/ความหมายเชิงเปรียบเทียบเป็นคำหรือวลีที่มีความหมายโดยตรง

ตัวอย่างคำในบริบทภาษาอังกฤษ	ตัวอย่างคำในบริบทภาษาไทย
1. He is practiced at staying out of dangerous emotional waters . (CT026)	1. เขาเชี่ยวชาญในการหลีกเลี่ยง อารมณ์อัน อาจเป็นอันตรายแก่ตัวเอง
2. When I visit alone, I purposefully wade into rough waters . (CT106)	2. เมื่อมาเยี่ยมคนเดียว ดิฉันจะเดินเข้าหา ความยุ่งยาก โดยเจตนา
3. The entire hall was electric with excitements as the lights went out and a bare spot caught a little lady walking out on the stage, through smoke, looking more than beautiful - she was radiant. (CT029)	3. บรรยากาศ เต็มไปด้วยความตื่นเต้น ขณะที่แสงไฟดับลงและลำแสงสว่างจ้าจับไปที่สาวน้อยผู้เดินออกมาบนเวทีท่ามกลางกลุ่มควัน ภาพเธอที่เห็นเกินกว่าจะเรียกว่าสวยงาม แต่เปล่งรัศมีเจิดฉาย
4. Headaches came on him like terrible firestorms . (CT123)	4. รุ้ๆ เขาก็รู้สึกปวดศีรษะขึ้น มาอย่างรุนแรง

ตารางที่ 4.8 (ต่อ)

ตัวอย่างคำในบริบทภาษาอังกฤษ	ตัวอย่างคำในบริบทภาษาไทย
5. She was premature, and in the first days of her life while she was struggling to live, the ring helped me draw on my own reservoir of courage. (CT087)	5. ลูกคลอดก่อนกำหนดและช่วงวันแรกๆ ต้องดิ้นรนต่อสู้เพื่อให้มีชีวิต แหวนวงนี้ช่วยเรียกความเข้มแข็งอดทนให้ฉัน
6. At this moment everything falls into a big pot between him and me - the questions without answers and the answers that are too difficult to face. (CT005)	6. ในขณะนี้ทุกสิ่งทุกอย่างระหว่างเราก็จะละลายหายไปจนหมดสิ้น ไม่ว่าจะเป็นคำถามที่ไม่มีคำตอบหรือคำตอบที่ยากจะรับ

4.1.6 การแปลคำหรือวลีที่มีความหมายโดยตรงเป็นสำนวน/ความหมายเชิงเปรียบเทียบ

เป็นการแปลคำหรือวลีที่มีความหมายโดยตรงในต้นฉบับให้เป็นสำนวนหรือวลีที่มีความหมายเชิงเปรียบเทียบในฉบับแปล (ดู ตารางที่ 4.9) จากผลการวิจัยพบว่าการแปลเป็นสำนวนเชิงเปรียบเทียบ เช่น ในตัวอย่างที่ 1 rapt silence มีความหมายตรงตัวว่าความเงียบที่เกิดจากการมีใจจดจ่ออยู่กับสิ่งหนึ่งสิ่งใดอยู่ แต่ผู้แปลใช้วิธีแปลเป็นสำนวนอุปมา “เงียบเหมือนถูกสะกด” ซึ่งช่วยเน้นให้ผู้อ่านเห็นภาพชัดเจนกว่าการแปลเป็นข้อความที่มีความหมายโดยตรงว่า “เงียบอย่างใจจดใจจ่อ” ในตัวอย่างที่ 2 และตัวอย่างที่ 3 old man มีความหมายโดยตรงว่า “ชายแก่” แต่แปลว่า “เสือเฒ่า” เป็นสำนวนเชิงเปรียบเทียบ ในบริบทนี้เป็นฉายาใช้เรียกทหารที่ผ่านประสบการณ์มาอย่างโชกโชน ซึ่งช่วยให้ผู้อ่านเห็นภาพบุคลิกของตัวละครมากขึ้น บางครั้งแปลเป็นสำนวนทั่วไป เช่น ในตัวอย่างที่ 4 as a last resort (a last resort = person or thing you rely on when everything else has failed หมายถึงบุคคลหรือสิ่งที่เป็นที่พึ่งสุดท้าย) แปลเป็นสำนวนภาษาที่เป็นธรรมชาติในภาษาฉบับแปลว่า “เมื่อจนปัญญา” หมายถึง “คิดไม่ออก” (จากหนังสือ คลังคำ, นววรรณ พันธุเมธา, 2544)

ตารางที่ 4.9

แสดงตัวอย่างการแปลคำหรือวลีที่มีความหมายโดยตรงเป็นจำนวน/ความหมายเชิงเปรียบเทียบ

ตัวอย่างคำในบริบทภาษาอังกฤษ	ตัวอย่างคำในบริบทภาษาไทย
1. We listened in rapt silence . (CT100)	1. พวกเรานั่งฟังกัน เจิบเหมือนถูกสะกด
2. Slowly and sheepishly we emerged from under our ponchos, and shovels in hand, we began helping “the old man ” get the ditch dug. (CT084)	2. พวกเราค่อยๆ ออกมาจากใต้ผ้าคลุมกันฝน อย่างกระดากและเข้าช่วย “ เสือเฒ่า ” ขุดวางระบายน้ำจนเสร็จ
3. They were going to “pay back the old man .” (CT084)	3. พวกทหารกำลังจะ “ ใช้หนี้เสือเฒ่า ”
4. As a last resort , Trish took Desiree to Ken’s grave, hoping that it would help her come to terms with his death. (CT064)	4. เมื่อจนปัญญา เข้า ทริชจึงพาเดซีรี่ไปที่หลุมศพเคนด้วยหวังจะให้หลานยอมรับว่าพ่อตายแล้ว

4.1.7 การแปลที่ละคำหรือวลี

เป็นการแปลโดยละคำคุณศัพท์ในต้นฉบับและคงคำนามไว้ในฉบับแปล (ดู ตารางที่ 4.10) หรือบางครั้งอาจจะทั้งคำคุณศัพท์และคำนาม (ดู ตารางที่ 4.11) ผลการวิจัยพบว่าการใช้กลวิธีนี้มีแนวโน้มช่วยให้ภาษาฉบับแปลฟังกระชับ เป็นธรรมชาติ และต่อเนื่องขึ้นไหล ส่วนใหญ่ไม่มีผลเปลี่ยนแปลงความหมายโดยรวมของข้อความเนื่องจากบริบทมีความหมายชัดเจนอยู่แล้ว หรือความหมายของคำที่หายไปสื่อไว้ในบริบทแล้ว หรือคำที่ละไว้ไม่ใช่คำสำคัญในบริบท เช่น ในตัวอย่างที่ 1 bare gravel แปลว่า “กรวด” (ไม่แปลว่า “กรวดเปล่า”) บริบทชัดเจนว่าเป็นชั้นกรวดที่ไม่มีสิ่งอื่นผสม ในตัวอย่างที่ 2 different girls แปลว่า “เด็กหญิง” (ไม่แปลว่า “เด็กหญิงต่างคนกัน”) บริบทมีคำแสดงจำนวน “สามคน” บ่งชัดว่าเป็นเด็กคนละคน ในตัวอย่างที่ 7 small flames แปลว่า “ไฟ” (ไม่แปลว่า “ไฟขนาดเล็ก”) มีคำแปลข้างเคียงคือ “คุกรุ่น” ทำให้เห็นภาพแล้วว่าเป็นเปลวไฟเล็กๆ ที่โกล้อมอด ในตัวอย่างที่ 6 safe haven แปลว่า “ที่หลบภัย” (ไม่แปลว่า “ที่หลบภัยที่ปลอดภัย”) คำที่ปรากฏร่วมคือ haven มีความหมายว่าปลอดภัยอยู่แล้ว ตัวอย่างที่มีการละคำที่ไม่ใช่คำสำคัญในบริบท เช่น ในตัวอย่างที่ 3 early teens “วัยรุ่น” (ไม่แปลว่า “วัยรุ่นตอนต้น”)

ตัวอย่างที่ 4 main purpose “เจตนา” (ไม่แปลว่า “เจตนาหลัก”) ตัวอย่างที่ 5 real show “รายการ” (ไม่แปลว่า “รายการจริง”) และตัวอย่างที่ 8 usual behaviour (ไม่แปลว่า “พฤติกรรมปกติ”) แต่การแปลโดยการละคำคุณศัพท์ในต้นฉบับ และคงความหมายของคำนามไว้ในฉบับแปล บางกรณีอาจทำให้ความหมายที่เน้นในต้นฉบับหายไป เช่น ในตัวอย่างที่ 9 good way แปลว่า “วิธี” แทนที่จะแปลว่า “วิธีที่ดี” ตัวอย่างที่ 10 straight hours แปลว่า “(12) ชั่วโมง” แทนที่จะแปลว่า “(12) ชั่วโมงรวดเดียว” ผู้วิจัยเห็นว่าผู้แปลต้องการให้เรื่องดำเนินไปอย่างกระชับฉับไว ตามลักษณะของเรื่องเล่าที่เป็นเรื่องสั้น และเป็นธรรมชาติในภาษาฉบับแปล จึงมีการแปลโดยละคำคุณศัพท์และคงคำนามคำเดียวค่อนข้างมาก

ตารางที่ 4.10

แสดงตัวอย่างการแปลที่ละคำหรือวลี

ตัวอย่างคำในบริบทภาษาอังกฤษ	ตัวอย่างคำในบริบทภาษาไทย
1. For 70 yards, the top layer of asphalt had been melted away in the inferno, in one section down six inches to bare gravel -except for a patch about as big as a kitchen table, so lightly scorched by fire that a painted line was still visible. (CT003)	1. ยางมะตอยที่ลาดถนนถูกไฟเผาละลายไปหมดเป็นระยะถึง 70 หลา บางแห่งไหม้ลึกลงไปหกนิ้วจนถึง กรวด นอกจากบริเวณหนึ่งขนาดเท่าโต๊ะในครัวที่ไหม้ไฟเพียงเล็กน้อยจนเส้นที่ป้ายสีไว้ยังพอมองเห็นได้
2. The four-year-olds gawked as Peter tried the shoe on three different girls . (CT020)	2. เด็กหญิง วัยสี่ขวบสามคนเดินกระมิดกระเมี้ยนมาให้ปีเตอร์ลองสวมรองเท้า
3. Six girls in their early teens appeared, and I described their sarong-like silk skirts, white blouses with shoulder sashes, and gold-colored headdresses like small crowns, with flexible points that moved in rhythm with the dance. (CT024)	3. เด็กสาววัยรุ่น หกคนปรากฏตัว และผมบรรยายว่าพวกเธอนุ่งผ้าซิ่นไหม สวมเสื้อสีขาว มีผ้าสะพายบ่า และเครื่องประดับศีรษะสีทองคล้ายมงกุฎเล็กๆ ที่ยอดไหวไปมาเข้ากับจังหวะของการฟ้อนรำ

ตารางที่ 4.10 (ต่อ)

ตัวอย่างคำในบริบทภาษาอังกฤษ	ตัวอย่างคำในบริบทภาษาไทย
4. Tackle was less of a game than an excuse to deliberately smash our bodies into each other for the main purpose , I realized later, of dissipating our frustration and anger. (CT072)	4. ต่อมาผมก็รู้ว่า ที่จริง นี่ไม่ใช่เกมหรอก แต่เป็นข้ออ้างที่จะเอาร่างกายของเราเข้าไปชนกันจังๆ โดย เจตนา เพื่อระบายความคับใจและความโกรธของพวกเรา
5. We'd gathered ¹ about 300 musicians, traditional, modern, blind, rich and poor and were trying to put them together into a real show . (CT102)	5. ซึ่งรวบรวมนักดนตรีประมาณ 300 คน มีทั้งนักดนตรีพื้นบ้านและสมัยใหม่ ตั้งแต่นักดนตรีที่ตาบอด ร่ำรวย จนถึงยากจนเข็ญใจ ขณะกำลังพยายามจัดทุกคนเข้าใน รายการ
6. For centuries Dingle Harbor - home to an isolated fishing village called Dingle - has provided seafarers safe haven from the pounding swells of the Atlantic Ocean. (CT107)	6. ชาวทะเลอาศัยอ่าวดิงเกิดเป็น ที่หลบภัย จากพายุคลื่นลมในมหาสมุทรแอตแลนติกมานานนับร้อยๆ ปี และบริเวณอ่าวยังเป็นที่ตั้งของหมู่บ้านประมงเงียบสงบโดดเดี่ยว
7. Dazed and coughing, he watched as his sister, her hair and clothes still smoldering with smoke and small flames , ran back into the house for nine-year-old Roda. (CT114)	7. เด็กน้อยซึ่งยังงงงวยและไอสำลัก เห็นพี่สาวซึ่งผมกับเสื้อผ้ายังมี ไฟ คุกรุ่นอยู่วิ่งกลับเข้าไปในบ้านเพื่อช่วยโรดาพี่สาวอายุเก้าขวบ
8. This surprised me, but I soon learned there was something about the cornfield that changed our usual behavior . (CT131)	8. ผมประหลาดใจ แต่ไม่ช้าก็รู้ว่าในไร่ข้าวโพดนี้มีอะไรบางอย่างที่ทำให้ พฤติกรรม ของเราเปลี่ยนไป

ตารางที่ 4.10 (ต่อ)

ตัวอย่างคำในบริบทภาษาอังกฤษ	ตัวอย่างคำในบริบทภาษาไทย
9. Not a good way to move up in the Army, I thought. (CT046)	9. นี่ไม่ใช่ วิธี ที่จะก้าวหน้าในกองทัพเลย ผมนึก
10. Derrick Thomas, voted the nation's outstanding college linebacker, drove 12 straight hours from the University of Alabama through a rain of tears. (CT114)	10. เดอริก โทมัสซึ่งได้รับการออกเสียงให้เป็นกองหนุนปีกหลังดีที่สุดของทีมมหาวิทยาลัยของประเทศ ขับรถจากมหาวิทยาลัยแอละแบมา นาน 12 ชั่วโมง ด้วยน้ำตาอาบหน้า

สำหรับการแปลที่ละทั้งคำคุณศัพท์และคำนาม (ดู ตารางที่ 4.11) ในคลังข้อมูลภาษาพบเพียง 2 ตัวอย่างเท่านั้น ได้แก่ ตัวอย่างที่ 1 little lady และตัวอย่างที่ 2 next day ผู้วิจัยเห็นว่าการละ little lady ไม่กระทบต่อใจความสำคัญของประโยค และไม่ทำให้ความหมายแฝงความรู้สึกชื่นชมที่ผู้เขียนต้องการเน้นหายไป เพราะผู้แปลยังคงเน้นความหมายแฝงนี้โดยใช้คำว่า “ในตัว(ฝน)” แทนที่จะแปลว่า “สาวน้อย(นามว่าฝน)” ส่วน next day ถึงแม้จะละไว้ไม่แปลในประโยคนี้ แต่ผู้อ่านก็เข้าใจต่อมาว่าผู้พูดไปเชียงใหม่เมื่อไร เนื่องจากในย่อหน้าถัดไปของเรื่องมีการบอกเวลาว่า “เช้าตรู่วันรุ่งขึ้น”

ตารางที่ 4.11

แสดงตัวอย่างการแปลที่ละคำหรือวลี

ตัวอย่างคำในบริบทภาษาอังกฤษ	ตัวอย่างคำในบริบทภาษาไทย
1. Thailand's Festival was hailed as the best ever and letters soon poured in from around the country and Asia celebrating that little lady Fon all alone. (CT067)	1. การจัดเทศกาลดนตรีที่ประเทศไทยครั้งนั้นได้รับคำยกย่องว่ายอดเยี่ยมที่สุดตั้งแต่เคยมีมา ไม่ซ้ำจดหมายก็หลั่งไหลมาจากทั่วประเทศและเอเชียซึ่งล้วนแสดงความชื่นชมในตัวฝน

ตารางที่ 4.11 (ต่อ)

ตัวอย่างคำในบริบทภาษาอังกฤษ	ตัวอย่างคำในบริบทภาษาไทย
2. It was late afternoon when the chairman of our Bangkok-based company gave me a last-minute assignment: I would leave the next day to accompany an important Chinese businessman to tourist sites in Chiang Mai. (CT081)	2. ตอนบ่ายแก่ๆ วันหนึ่ง ประธานของบริษัทผม ซึ่งมีสำนักงานอยู่ในกรุงเทพฯ สั่งงานผมในนาทีสุดท้ายให้พานักธุรกิจชาวจีนสำคัญคนหนึ่งไปชมสถานที่ท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงใหม่

ผลการวิเคราะห์กลวิธีการแปลคำปรากฏร่วมของคำนามกับคำคุณศัพท์โดยการศึกษาว่ามีการเปลี่ยนแปลงในด้านความหมายของนามวลีในต้นฉบับกับคำ วลี หรือโครงสร้างเทียบเคียงอื่นๆ ในฉบับแปลหรือไม่อย่างไร ผู้วิจัยพบว่ากลวิธีที่นักแปลท่านนี้ใช้มีแนวโน้มจะปรับเปลี่ยนความหมายให้ต่างไปจากต้นฉบับ ซึ่งมีตั้งแต่การแปลความหมายโดยตรงเป็นความหมายแฝง การแปลความหมายแฝงเป็นความหมายโดยตรง การแปลสำนวน/ความหมายเชิงเปรียบเทียบเป็นคำหรือวลีที่มีความหมายโดยตรง และการแปลคำหรือวลีที่มีความหมายโดยตรงเป็นสำนวน/ความหมายเชิงเปรียบเทียบ นอกจากนี้ยังมีการแปลที่รักษาความหมายให้คงเดิมตามต้นฉบับ คือการแปลที่รักษาความหมายโดยตรง และการแปลที่รักษาสำนวน/ความหมายเชิงเปรียบเทียบ ส่วนการแปลที่ละคำหรือวลีเป็นกลวิธีที่ไม่ค่อยมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงของความหมายในต้นฉบับมากนัก อย่างไรก็ตาม กลวิธีการแปลโดยรวมพบว่าช่วยให้ภาษาฉบับแปลมีความชัดเจน มองเห็นภาพเป็นธรรมชาติ และเหมาะสมกับเรื่องเล่าที่เป็นเรื่องสั้น สอดคล้องกับทฤษฎีการแปลเชิงสื่อสารของนิวมาร์ค (Newmark, 1981)

4.2 การศึกษารูปแบบโครงสร้างของคำปรากฏร่วมของคำนามกับคำคุณศัพท์ ในภาษาฉบับแปลที่เกิดจากการปรับบทแปล

ผู้วิจัยศึกษารูปแบบโครงสร้างของคำปรากฏร่วมของคำนามกับคำคุณศัพท์ โดยวิเคราะห์การปรับบทแปลที่มีผลต่อรูปนามวลีในภาษาฉบับแปล กล่าวคือเป็นการวิเคราะห์หาที่มีการเปลี่ยนแปลงจากนามวลีในต้นฉบับเป็นวลีประเภทอื่น ๆ ในฉบับแปลหรือไม่อย่างไร

ผลการวิจัยพบว่าการปรับบทแปลที่ละทิ้งรูปนามวลีในต้นฉบับและเปลี่ยนเป็นโครงสร้างเทียบเคียงอื่นๆ ตามความเหมาะสมหรือเป็นธรรมชาติในฉบับแปล โดยแบ่งเป็น 3 กลุ่ม ดังนี้

- 4.2.1. การปรับบทแปลที่เปลี่ยนนามวลีเป็นกริยาวลี
 - 4.2.2. การปรับบทแปลที่เปลี่ยนนามวลีเป็นวิเศษณ์วลี
 - 4.2.3. การปรับบทแปลที่เปลี่ยนนามวลีเป็นประโยค
- การปรับบทแปลแต่ละกลุ่มมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

4.2.1. การปรับบทแปลที่เปลี่ยนนามวลีเป็นกริยาวลี

เป็นการปรับบทแปลที่เปลี่ยนโครงสร้างของนามวลีในต้นฉบับเป็นโครงสร้างของกริยาวลีในฉบับแปล กริยาวลีหมายถึงกลุ่มคำซึ่งประกอบด้วยคำหลักคือ คำกริยา และส่วนขยายซึ่งประกอบด้วยคำหรือประโยค (นworรณ พันธุเมธา, 2549, น. 154) ผลการวิจัยพบว่าการปรับบทแปลแบบนี้มีแนวโน้มช่วยให้ภาษาฉบับแปลฟังเป็นธรรมชาติ และผู้อ่านมองเห็นภาพการกระทำที่กำลังเกิดขึ้น

จากตัวอย่างในคลังข้อมูลภาษาพบว่าการปรับคำคุณศัพท์เป็นคำกริยา (ดู ตารางที่ 4.12) เช่น ในตัวอย่างที่ 1 extra fiver “คิดเพิ่มอีกห้าปอนด์” ผู้แปลปรับคำคุณศัพท์เป็นคำกริยาและให้คำนามเป็นกรรมของกริยา ในตัวอย่างที่ 2 harsh choices “ยากลำบาก” มีการละคำนามและปรับคำคุณศัพท์เป็นกริยาหลักของประโยค ในตัวอย่างที่ 3 only joy “จะมีแต่ความสุข” (only ใช้กับคำที่มีความหมายเชิงนามธรรม อาจปรับเป็นคำกริยา แปลว่า “มีแต่”

ตารางที่ 4.12

แสดงตัวอย่างการปรับบทแปลที่เปลี่ยนนามวลีเป็นกริยาวลี

ตัวอย่างคำในบริบทภาษาอังกฤษ	ตัวอย่างคำในบริบทภาษาไทย
1. “That’s an extra fiver! ” jokes our boat’s captain, delighted at having introduced us to Fungie, Ireland’s friendly dolphin. (CT032)	1. “อย่างนี้ต้อง คิดเพิ่มอีกห้าปอนด์ นะ” กัปตันเรือหยอกเล่น ท่าทางปลาบปลื้มที่มีโอกาสแนะนำพวกเราให้รู้จักฟังกี เจ้าโลมาเพื่อนยากของไอร์แลนด์

ตารางที่ 4.12 (ต่อ)

ตัวอย่างคำในบริบทภาษาอังกฤษ	ตัวอย่างคำในบริบทภาษาไทย
2. Indeed, life in Negros Occidental was rife with harsh choices . (CT050)	2. “ชีวิตในโรงพยาบาลเนกรอสออกซิเดนทัล ยากลำบาก ในทุกด้าน
3. Then there is no sadness, only joy . (CT085)	3. แล้วเราจะไม่ทุกข์โศกจะมี แต่ความสุข

ในการปรับบทแปลที่เปลี่ยนนามวลีเป็นกริยาวลี บางครั้งมีการปรับคำนามเป็นคำกริยา และคำคุณศัพท์เป็นวิเศษณ์ขยายกริยา (ดู ตารางที่ 4.13) เช่น ในตัวอย่างที่ 1 free time “อยู่ว่าง” ตัวอย่างที่ 2 good jobs “ทำงานดีๆ” ตัวอย่างที่ 3 good behavior “ประพฤติตัวดี” และมักมีการปรับบทแปลแบบนี้ในกลุ่มคำที่เป็นคำนามธรรมหรือเป็นคำนามที่มาจากคำกริยา ซึ่งช่วยให้ภาษาฉบับแปลชัดเจนขึ้น เช่น ในตัวอย่างที่ 4 extra study “ดูหนังสือเพิ่มเติม” ตัวอย่างที่ 5 hungry addiction “ติดด้วยความกระหาย” ตัวอย่างที่ 6 little cajoling “เกลี้ยกล่อมอยู่สักพัก” ตัวอย่างที่ 7 little sprucing up “จัดการตกแต่งบ้างเล็กน้อย” ตัวอย่างที่ 8 parental loss “เสียพ่อแม่ไป” ตัวอย่างที่ 9 quick getaway “ลุกออกไปอย่างรวดเร็ว” ตัวอย่างที่ 10 terrible pain “เจ็บปวดแสนสาหัส” ตัวอย่างที่ 10 wild swing “กำลังแกว่งอย่างแรง”

ตารางที่ 4.13

แสดงตัวอย่างการปรับบทแปลที่เปลี่ยนนามวลีเป็นกริยาวลี

ตัวอย่างคำในบริบทภาษาอังกฤษ	ตัวอย่างคำในบริบทภาษาไทย
1. After dinner, we were allowed an hour of free time until study period. (CT039)	1. หลังอาหารเย็น เราได้รับอนุญาตให้ อยู่ว่าง หนึ่งชั่วโมงก่อนถึงเวลาดูหนังสือ
2. Few Jordan students even dreamed of college or good jobs . (CT046)	2. มีนักเรียนโรงเรียนจอร์แดนไม่กี่คนที่ฝันว่าจะได้ เข้ามหาวิทยาลัยหรือได้ทำงานดีๆ
3. If Lee couldn't get a parent to come to a child's aid, he'd vouch for the kid himself and guarantee good behavior . (CT046)	3. ถ้าลีไม่สามารถพาผู้ปกครองมาช่วยเด็กได้ เขาก็จะรับรองเองและรับประกันว่าจะให้เด็ก ประพฤติตัวดี

ตารางที่ 4.13 (ต่อ)

ตัวอย่างคำในบริบทภาษาอังกฤษ	ตัวอย่างคำในบริบทภาษาไทย
4. If one had a test, Tass woke her at four in the morning for extra study . (CT032)	4. ถ้าใครต้องสอบ แทสจะปลุกเด็กคนนั้นให้ตื่นแต่ตีสี่เพื่อ ดูหนังสือเพิ่มเติม
5. It seemed to take possession of those who smoked it, with a vicious, hungry addiction . (CT057)	5. ยานี้ดูเหมือนจะเข้าครอบงำผู้ที่สูบให้ ติดด้วยความกระหายอย่างรุนแรง
6. And so, after a little cajoling , here was Buddy at Mrs. Martin's playing the piano. (CT067)	6. หลัง เกลี้ยกล่อมอยู่สักพัก บัดดี้ก็มาเล่นเปียโนที่บ้านนางมาร์ติน
7. Yet in Lee's mind, the neighborhood of his youth was still here; it just needed a little sprucing up . (CT067)	7. แต่ลิเห็นว่สภาพละแวกบ้านสมัยที่เขาเป็นหนุ่มยังคงอยู่ เพียงแต่ต้อง จัดการตกแต่งบ้างเล็กน้อย
8. For the first time we realized that we held in common not only parental loss but also the need to release the sorrow that came with it. (CT089)	8. เป็นครั้งแรกที่เราตระหนักว่เราไม่เพียงแต่ เสียพ่อแม่ เหมือนกัน แต่เรายังต้องการจะปลดปล่อยความเศร้าโศกที่เกิดขึ้นเหมือนกันอีกด้วย
9. He sits sideways, only partly on the chair, feet poised, as if ready for a quick getaway . (CT097)	9. เขานั่งเอียงข้างหมิ่นๆ ไม่เต็มเก้าอี้ ทำตัวขึ้นราวกับเตรียมพร้อมที่จะ ลุกออกไปอย่างรวดเร็ว
10. Bustillo was impressed by how cheerful Rona was in spite of her terrible pain . (CT123)	10. หมอบัสติลโยประทับใจที่โรน่ายังร่าเริงทั้งที่ เจ็บปวดแสนสาหัส
11. While the flight mechanic operated the hydraulic hoist, raising the third survivor, Vittone tried to steady the wild swings of the multistrand steel cable as it glided through his hands. (CT134)	11. ตลอดเวลาที่ช่างเดินเครื่องกว้านไฮดรอลิกดึงตัวผู้รอดชีวิตรายที่สามขึ้นมานั้น วิตโทนีต้องพยายามจับสายเคเบิลซึ่งเป็นเกลียวเส้นลวดที่กำลังแกว่งอย่างแรงเอาไว้ให้อยู่นิ่ง

ในการปรับบทแปลที่เปลี่ยนนามวลีเป็นกริยาวลีแปล บางครั้งนอกจากปรับคำนามเป็นคำกริยา และคำคุณศัพท์เป็นวิเศษณ์ขยายกริยาแล้ว ยังอาจจะคำกริยาที่อยู่หน้านามวลีด้วย (ดู ตารางที่ 4.14) ทำให้ภาษาฉบับแปลฟังกระชับขึ้น แต่ไม่ได้ทำให้ความหมายเสียไป เช่น ในตัวอย่างที่ 1 fine clothes “แต่งตัวดี” ละกริยา wearing ในตัวอย่างที่ 2 polite conversation “สนทนาอย่างสุภาพ” ละกริยา exchanged บางครั้งโครงสร้างไวยากรณ์แบบคู่ขนาน (parallel structure) มีผลต่อการเปลี่ยนหน้าที่ของคำ เช่น ในตัวอย่างที่ 3 eternal life “อยู่ไปชั่วนิรันดร์” คำว่า life แทนที่จะแปลเป็นคำนามว่า “ชีวิต” กลับแปลเป็นกริยา “อยู่” เพื่อใช้คู่ขนานกับคำกริยาข้างหน้าคือ “เป็น” “เก่ง”

ตารางที่ 4.14

แสดงตัวอย่างการปรับบทแปลที่เปลี่ยนนามวลีเป็นกริยาวลี

ตัวอย่างคำในบริบทภาษาอังกฤษ	ตัวอย่างคำในบริบทภาษาไทย
1. Early the next morning I met a polite and elegant man wearing fine clothes. (CT038)	1. เช้าตรู่วันรุ่งขึ้น ผมพบชายท่าทางสุภาพ สง่า และแต่งตัวดี
2. While he chatted with other tourists, I exchanged polite conversation in the darkness with a man seated in front of me, a Belgian who spoke fluent English. (CT091)	2. ขณะที่เขาคูยกับนักท่องเที่ยวคนอื่น ผมก็สนทนาอย่างสุภาพในความมืดกับชายคนหนึ่งซึ่งนั่งข้างหน้าผม เขาเป็นชาวเบลเยียมพูดภาษาอังกฤษได้คล่องแคล่ว
3. I see him now as he saw himself then: austere, omniscient, assured of eternal life. (CT030)	3. ผมยังมองเห็นท่านในปัจจุบันอย่างที่ท่านเห็นตัวเองในขณะนั้น คือเป็นคนเคร่งครัด เก่งไปเสียทุกเรื่อง และจะอยู่ไปชั่วนิรันดร์

นอกจากนี้ผลการวิจัยยังพบบ่งชี้ว่ามีการปรับโครงสร้างจากนามวลีเป็นกริยาวลี เมื่อนามวลีในต้นฉบับปรากฏร่วมกับกริยาในรูป multi-word lexical verbs ซึ่งเป็นกริยาที่เกิดจากการประสมคำ verb + noun phrase (+ preposition) หรือ verb + prepositional phrase ทำให้มีลักษณะเป็นสำนวน (idiomatic unit) และทำหน้าที่คล้ายกริยาเดี่ยว (Biber et al, 2006, p. 403)

คำปรากฏร่วมของคำคุณศัพท์กับคำนามรวมถึงคำกริยาที่ใช้ด้วยกัน แบ่งเป็น 2 กลุ่มคือ กลุ่มที่ไม่ได้แปลจากคำกริยาเดิม และกลุ่มที่แปลจากคำกริยาเดิม

ในกลุ่มแรก (กลุ่มที่ไม่ได้แปลคำกริยาเดิม) (ดู ตารางที่ 4.15) ความหมายหลักของวลิตันฉบับจะอยู่ที่คำนาม ส่วนคำกริยา เช่น give, have, take ไม่ได้สื่อความหมายว่า “ให้” “มี” หรือ “ใช้” โดยตรง ภาษาอังกฤษเรียกกริยาประเภทนี้ว่า de-lexicalized verbs (Lewis, 1998, p. 25) ดังนั้นคำกริยาในฉบับแปลจะถ่ายทอดความหมายของคำนามในต้นฉบับ แทนที่จะถ่ายทอดความหมายจากคำกริยา ซึ่งมีผลทำให้ภาษาฉบับแปลฟังกระชับ เป็นธรรมชาติ ตัวอย่างในกลุ่มแรก ได้แก่ ตัวอย่างที่ 1 give a good try “พยายามเล่นอย่างเต็มที่” ตัวอย่างที่ 2 give a little cock of his head “เอียงคอเล็กน้อย” ตัวอย่างที่ 3 gave a solemn look at “มองอย่างเคร่งขรึม” ตัวอย่างที่ 4 had bad dreams “ฝันร้าย” ตัวอย่างที่ 5 had little idea “ไม่ค่อยรู้” ตัวอย่างที่ 6 had the right idea “คิดถูก” ตัวอย่างที่ 7 had a long talk with “พูดคุยอย่างยืดเยื้อ” ตัวอย่างที่ 8 had partial use of “ใช้ได้ไม่เต็มที่” ตัวอย่างที่ 9 had special permission “ได้รับอนุญาตเป็นพิเศษ” ตัวอย่างที่ 10 had the unmistakable sense “รู้สึกมั่นใจ” ตัวอย่างที่ 11 take good care of “ดูแลเป็นอย่างดี” ตัวอย่างที่ 12 take the private lessons “เรียนกับครูพิเศษ” ตัวอย่างที่ 13 took a right turn “เลี้ยวขวา”

ตารางที่ 4.15

แสดงตัวอย่างการปรับบทแปลที่เปลี่ยนนามวลี (นามวลีที่ใช้ร่วมกับคำกริยา) เป็นกริยวลี

ตัวอย่างคำในบริบทภาษาอังกฤษ	ตัวอย่างคำในบริบทภาษาไทย
1. He gave this a good try , too, but soon he was saying to Rita, “Okay, Baby, as soon as your feet can touch the pedals, the piano’s for you.” (CT046)	1. เขา พยายามเล่นอย่างเต็มที่ อีก แต่ไม่ช้า เขาก็บอกริตาว่า “เอาละ หนูน้อย ทันทีที่เท้าลูกเหยียบแป้นเปียโนถึง เปียโนก็จะเป็นของลูก”
2. I knew when he’d scented quail because he’d give a little cock of his head as he passed them. (CT067)	2. ผมรู้เมื่อเจอรีรีได้กลิ่นนกคุ้ม เพราะมันจะ เอียงคอเล็กน้อย ขณะวิ่งผ่านฝูงนก
3. Lee gave him a solemn look . (CT116)	3. ลี มองเด็กอย่างเคร่งขรึม

ตารางที่ 4.15 (ต่อ)

ตัวอย่างคำในบริบทภาษาอังกฤษ	ตัวอย่างคำในบริบทภาษาไทย
4. “You’re having your bad dreams again.” (CT002)	4. “เธอฝันร้ายอีกแล้ว”
5. Actually, I had little idea how to be a man, except to act stoically. (CT067)	5. ที่จริงผมไม่ค่อยรู้หรอกว่าความเป็นลูกผู้ชายนั้นจะต้องทำอย่างไร
6. My father had the right idea . (CT104)	6. พ่อผมคิดถูกแล้ว
7. The next day, I had a long talk with him under the oak tree. (CT069)	7. วันรุ่งขึ้น ผมจึงพูดกับมันยืดยาวใต้ต้นโอ๊ก
8. He had only partial use of one arm, with which he’d raise himself in front of the mirror to brush his teeth and shave. (CT090)	8. เขาใช้แขนได้เพียงข้างเดียวและใช้ได้ไม่เต็มที แขนนั้นช่วยยันตัวให้เขาลุกขึ้นยืนหน้ากระจกเพื่อแปรงฟันและโกนหนวด
9. When Donald returned home he had special permission for the girls to enter. (CT117)	9. เมื่อโดนัลด์กลับบ้าน เขาก็ได้รับอนุญาตให้ลูกทั้งสองเข้าเรียนได้เป็นพิเศษ
10. We couldn’t hear what he was saying to his superior, but we had the unmistakable sense that Sam was uncoiling a bit. (CT130)	10. เราไม่ได้ยินว่าเขาพูดอะไรกับผู้บังคับบัญชา แต่รู้สึกมั่นใจว่าเขาคงระบายความรู้สึกออกมาพอสมควร
11. I thought she would take good care of it. (CT046)	11. แม่คิดว่าแม่วีคงจะดูแลเตาให้เป็นอย่างดี
12. She’d have to take the private lessons so essential to compete on a world scale. (CT095)	12. และยังต้องเรียนกับครูพิเศษซึ่งจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับการแข่งขันระดับโลก
13. At the harbor’s narrow mouth, they took a right turn around a rocky headland and idled the boat. (CT104)	13. พอถึงปากอ่าวซึ่งเป็นทางแคบ พวกเขาหักเรือเลี้ยวขวาตรงหัวมุมที่เป็นหินขรุขระแล้วปล่อยเรือลอยอยู่เฉยๆ

ในกลุ่มแรก (กลุ่มที่ไม่ได้แปลจากคำกริยาเดิม) ยังพบตัวอย่างนามวลีที่ใช้ร่วมกับคำกริยาอื่นๆ ที่เป็น de-lexicalized verbs คือ feel, get, keep, make, perform, suffer (ดู ตารางที่ 4.16) คำกริยาเหล่านี้ไม่ได้สื่อความหมายว่า “รู้สึก” “ได้” “รักษา” “ทำ” “แสดง” และ “ทนทุกข์” โดยตรง ฉบับแปลจึงถ่ายทอดความหมายของคำนามแทนความหมายจากคำกริยาในต้นฉบับได้แก่ ตัวอย่างที่ 1 feel a strange sense of “รู้สึกแปลกๆ” ตัวอย่างที่ 2 get a good look at “มองชัดๆ” ตัวอย่างที่ 3 keep good company “เป็นเพื่อนที่ดี” ตัวอย่างที่ 4 keep sharp watch “เฝ้ายามให้อย่างระมัดระวัง” ตัวอย่างที่ 5 made small protests “คัดค้านเล็กน้อย” ตัวอย่างที่ 6 performed some quick calculations “คำนวณอย่างรวดเร็ว” และตัวอย่างที่ 7 suffer parental neglect “ถูกพ่อแม่ละเลยทอดทิ้ง”

ตารางที่ 4.16

แสดงตัวอย่างการปรับบทแปลที่เปลี่ยนนามวลี (นามวลีที่ใช้ร่วมกับคำกริยา) เป็นกริยาวลี

ตัวอย่างคำในบริบทภาษาอังกฤษ	ตัวอย่างคำในบริบทภาษาไทย
1. Despite my intense desire to train him well, I began to feel a strange sense of joy when he ran. (CT119)	1. แม้จะมีความปรารถนาอันแรงกล้าที่จะฝึกมันอย่างดี ผมก็เริ่ม รู้สึก สนุกสนาน แปลกๆ ไปด้วยเมื่อมันวิ่ง
2. I lean back to get a good look at his face. (CT046)	2. ดินันเอนตัวออกเพื่อจะได้ มองหน้าเขาชัดๆ
3. He'd sailed with us through the Caribbean, the Atlantic and the Mediterranean, keeping sharp watch and good company , and bringing us luck. (CT046)	3. ซานโตสแล่นเรือมากับเราผ่านทะเลแคริบเบียน มหาสมุทรแอตแลนติก และทะเลเมดิเตอร์เรเนียน โดยเฝ้ายามให้อย่างระมัดระวัง เป็นเพื่อนที่ดี ของเรา และนำโชคดีมาให้เรา
4. He'd sailed with us through the Caribbean, the Atlantic and the Mediterranean, keeping sharp watch and good company , and bringing us luck. (CT046)	4. ซานโตสแล่นเรือมากับเราผ่านทะเลแคริบเบียน มหาสมุทรแอตแลนติก และทะเลเมดิเตอร์เรเนียน โดยเฝ้ายามให้อย่าง ระมัดระวัง เป็นเพื่อนที่ดี ของเรา และนำโชคดีมาให้เรา

ตารางที่ 4.16 (ต่อ)

ตัวอย่างคำในบริบทภาษาอังกฤษ	ตัวอย่างคำในบริบทภาษาไทย
5. My mother made small protests , expecting some local memento of this wonderful occasion. (CT114)	5. แม่ คัดค้านเล็กน้อย เพราะคิดว่าคงเป็นของที่ระลึกพื้นบ้านถึงโอกาสอันแสนวิเศษนี้
6. All eyes were on the co-pilot as he monitored fuel consumption over the next six minutes, then performed some quick calculations . (CT097)	6. นัชนตาทุกคู่จับจ้องอยู่ที่นักบินผู้ช่วยขณะที่เขาดูตรวจสอบปริมาณน้ำมันที่เครื่องจะต้องใช้ในเวลาหกนาทีข้างหน้า แล้วลงมือ คำนวณอย่างรวดเร็ว
7. As the judge pointed out to me, many kids from wealthy homes suffer parental neglect . (CT089)	7. ผู้พิพากษาท่านนี้ชี้ให้เห็นว่า มีเด็กจากครอบครัวร่ำรวยจำนวนมากที่ ถูกพ่อแม่ละเลยทอดทิ้ง

ในกลุ่มที่สอง (กลุ่มที่แปลจากคำกริยาเดิม) (ดู ตารางที่ 4.17) ต้นฉบับไม่ได้เป็น de-lexicalised verb คำกริยาที่มีความหมายชัดเจนในต้นฉบับ จึงถ่ายทอดความหมายของคำกริยาในต้นฉบับเป็นคำกริยาในฉบับแปลด้วย เช่น ในตัวอย่างที่ 1 play a final fanfare “เล่นเพลงเป็นครั้งสุดท้าย” แปลจากกริยาเดิม play = เล่น ในตัวอย่างที่ 2 playing mischievous tricks “เล่นตลกหยอกล้อ” แปลจากกริยาเดิม playing = เล่น และตัวอย่างที่ 3 won national championship “แข่งขันชนะเลิศระดับประเทศ” แปลจากกริยาเดิม won = ชนะ

ตารางที่ 4.17

แสดงตัวอย่างการปรับบทแปลที่เปลี่ยนนามวลี (นามวลีที่ใช้ร่วมกับคำกริยา) เป็นกริยาวลี

ตัวอย่างคำในบริบทภาษาอังกฤษ	ตัวอย่างคำในบริบทภาษาไทย
1. A few months later, during a Jordan Vocational High School Friday-night football game, 110 of us from across the nation gathered to play a final fanfare of gratitude. (CT037)	1. สองสามเดือนต่อมา ระหว่างการแข่งขันฟุตบอลประจำคืนวันศุกร์ของโรงเรียนมัธยมอาซีวะจอร์แดน พวกเรา 110 คนจากทั่วประเทศก็มาชุมนุมกันเพื่อ เล่นเพลงแสดงความขอบคุณเป็นครั้งสุดท้าย
2. Rona worked from dawn to dusk, but no matter how tired she became, she remained cheery - laughing, singing and playing mischievous tricks . (CT075)	2. เธอทำงานตั้งแต่รุ่งสางจนพลบค่ำ แต่ไม่ว่าจะเหน็ดเหนื่อยสักปานใด เด็กน้อยก็ยังร่าเริงเสมอ โดยจะหัวเราะ ร้องเพลง และ เล่นตลกหยอกล้อคนอื่น ๆ
3. There, Bob Barr won a national championship and joined the Indianapolis Symphony. (CT078)	3. ที่โรงเรียนนั้น บ๊อบ บาร์ แข่งขันชนะเลิศระดับประเทศ และได้เข้าวงซิมโฟนีของอินดีแอนาโพลิส

บางครั้งนามวลีในต้นฉบับมักจะปรากฏร่วมกับคำบุพบท เกิดการประสมคำที่มีโครงสร้าง preposition + noun phrase (ดู ตารางที่ 4.18) ผลการวิจัยพบว่าโครงสร้างนี้มีแนวโน้มปรับบทแปลเป็นกริยาวลีเช่นเดียวกัน โดยคำนามในต้นฉบับจะกลายเป็นกริยาในฉบับแปล คำคุณศัพท์ในต้นฉบับเป็นคำวิเศษณ์ในฉบับแปล แต่ไม่มีคำบุพบทในฉบับแปล เช่น ในตัวอย่างที่ 1 in my deep sadness “รู้สึกเศร้าโศกอย่างลึกซึ้ง” ตัวอย่างที่ 2 in full bloom “เบ่งบานเต็มที่” ตัวอย่างที่ 3 of great value “มีค่ามาก” ตัวอย่างที่ 4 in a low crouch “ย่อตัวลงต่ำ” ตัวอย่างที่ 5 in partial shock “ตกใจไม่หาย” และตัวอย่างที่ 6 with such rapt intensity “สนใจอย่างใจจดใจจ่อ” ผู้วิจัยเห็นว่าการแปลด้วยกลวิธีนี้เป็นลักษณะของภาษาไทย ช่วยให้ข้อความฟังเป็นธรรมชาติ และเข้าใจชัดเจนกว่าการแปลเป็นบุพบทวลีตามต้นฉบับ เช่น แปล in my deep silence ว่า “ในความเศร้าโศกลึกซึ้ง” หรือแปล in partial shock ว่า “อยู่ในอาการตกใจบางส่วน”

ตารางที่ 4.18

แสดงตัวอย่างการปรับบทแปลที่เปลี่ยนนามวลี (นามวลีที่ใช้ร่วมกับบุพบท) เป็นกริยาวลี

ตัวอย่างคำในบริบทภาษาอังกฤษ	ตัวอย่างคำในบริบทภาษาไทย
1. But in my deep sadness I felt a glow of pride for having served with him, and for having learned the lessons of leadership that would serve me all my life. (CT019)	1. แต่ทั้งๆ ที่รู้สึกเศร้าโศกอย่างลึกซึ้ง ผมก็รู้สึกภาคภูมิใจที่เคยทำงานร่วมกับเขาและได้เรียนรู้ถึงความเป็นผู้นำที่จะเป็นประโยชน์ต่อผมไปชั่วชีวิต
2. After four years of college, a loving romance was in full bloom between Karen Schifferle and Peter Stachowiak. (CT042)	2. หลังสี่ปีในมหาวิทยาลัย ความรักของคาเรนชิฟเฟอเลกับปีเตอร์ สตาโคเวียกก็เบ่งบานเต็มที่
3. Of great value , Skinner replied. (CT047)	3. มีค่ามาก ลุงสกินเนอร์ตอบ
4. He'd move compactly to the scent in a low crouch , placing his feet carefully as he went. (CT070)	4. มันย่อตัวลงต่ำพลางเคลื่อนตัวตามกลิ่นไปอย่างรัดกุม แต่อย่างก้าวเต็มไปด้วยความระมัดระวัง
5. Some were scared, and a few were still in partial shock at being in a shooting war. (CT090)	5. บางคนขวัญผวา และหลายคนยังตกใจไม่หายจากการยิงต่อสู้
6. I had never before been listened to with such rapt intensity . (CT100)	6. ไม่เคยมีใครสนใจฟังผมอย่างใจจดใจจ่อเช่นนี้มาก่อนเลย

4.2.2 การปรับบทแปลที่เปลี่ยนนามวลีเป็นวิเศษณ์วลี

เป็นการปรับบทแปลที่เปลี่ยนโครงสร้างของนามวลีในต้นฉบับให้เป็นโครงสร้างของวิเศษณ์วลีที่ทำหน้าที่เป็นส่วนขยายกริยาของประโยคในฉบับแปล (ดู ตารางที่ 4.19) การปรับบทแปลในลักษณะนี้พบว่า มีแนวโน้มช่วยให้ภาษาฉบับแปลฟังเป็นธรรมชาติ หรือทำให้ผู้อ่านเห็นภาพเหตุการณ์ชัดเจน เช่น ในตัวอย่างที่ 1 *serious business* แปลเป็นวิเศษณ์วลี “อย่างน่าพรั่นพรึง” ขยายกริยา “ลาม” ในฉบับแปล ในตัวอย่างที่ 2 *wild exuberance* “อย่างลึกลอด” ขยายกริยา “ได้ยินเสียง...ตอบกลับ” บางครั้งนามวลีในต้นฉบับปรากฏร่วมคำบุพบทในโครงสร้าง *preposition +*

noun phrase ซึ่งทำหน้าที่ขยายกริยาหลัก (main verb) ของประโยคต้นฉบับอยู่แล้ว จึงแปลเป็นส่วนขยายกริยาในฉบับแปล เช่น ในตัวอย่างที่ 3 with great seriousness “อย่างเอาจริงเอาจัง” ขยายกริยา “ใคร่ครวญ” ตัวอย่างที่ 4 for long time “นานแล้ว” ขยายกริยา “มี” ตัวอย่างที่ 5 for a long time “อยู่นาน” ขยายกริยา “รอ”

ตารางที่ 4.19

แสดงตัวอย่างการปรับบทแปลที่เปลี่ยนนามวลีเป็นวิเศษณ์วลี

ตัวอย่างคำในบริบทภาษาอังกฤษ	ตัวอย่างคำในบริบทภาษาไทย
1. The initial flash of flame had died down, and the fire had begun its slow, serious business of spreading through the house. (CT109)	1. เปลวไฟที่ลุกไหม้ตอนแรกซาลงแล้วและเริ่มลามไปทั่วห้องช้าๆ อย่างน่าพรึ่นพริง
2. His unmistakable voice rang across the river, to be answered by a cheer of wild exuberance . (CT134)	2. เสียงที่จำได้ไม่พลาดของม้นดังก้องข้ามแม่น้ำและได้รับเสียงโห่ร้อง อย่างลึงโลดตอ บกลับมา
3. She is deliberating with great seriousness . (CT069)	3. เธอใคร่ครวญ อย่างเอาจริงเอาจัง
4. To have someone around whom the child's mother or father calls “Dad” gives the child a sense of history, of belonging, a feeling that the world has been here for a long time and will keep going, no matter what. (CT069)	4. การมีคนที่พักหรือแม่ของเด็กเรียกว่า “พ่อ” อยู่ใกล้ๆ ทำให้เด็กได้รู้จักอดีต รู้สึกว่ามีพวกพ้อง รู้สึกว่าโลกนี้มี มานานแล้ว และยังคงอยู่สืบไปไม่ว่าจะเกิดอะไรขึ้น
5. The ticket agent put her on hold for a long time , then said that no other flights were available. (CT069)	5. เจ้าหน้าที่ขายตั๋วกลับให้เธอถือสายรอ อยู่นานกว่าจะบอกว่า ตั๋วเที่ยวอื่นเต็มหมดทุกเที่ยว

4.2.3. การปรับบทแปลที่เปลี่ยนนามวลีเป็นประโยค

เป็นการปรับบทแปลที่เปลี่ยนจากโครงสร้างนามวลีในต้นฉบับเป็นโครงสร้างประโยค คือประกอบด้วยประธาน + กริยา + (กรรม) (ดู ตารางที่ 4.20) ผลการวิจัยพบว่าการปรับบทแปลให้เป็นประโยคในลักษณะต่างๆ กัน เพื่อเน้นภาพของเหตุการณ์หรือฉากที่บรรยายให้เห็นชัดเจน หรือทำให้เข้าใจง่าย หรือไม่เป็นสำนวนแปลต่างประเทศเพราะใช้โครงสร้างภาษาอังกฤษ เช่น ใน ตัวอย่างที่ 1 endless transport “ขบวนรถไม่หยุดชนคน” ตัวอย่างที่ 2 friendly neighbourhood “แถบ(ชานเมืองของไมอามีแห่งนี้ยัง)น่าอยู่” และตัวอย่างที่ 3 hard splash “น้ำสาดกระเซ็น” จะเห็นว่าการเปลี่ยนคำคุณศัพท์เป็นกริยาและให้คำนามทำหน้าที่เป็นประธาน การเล่าเรื่องโดยใช้ กริยาแสดงอาการของสิ่งต่างๆ ในตัวอย่างที่ 1 และ 3 ทำให้เห็นภาพเคลื่อนไหวชัดเจน ในขณะที่ การปรับบทแปลในตัวอย่างที่ 2 ทำให้เข้าใจง่ายกว่าแปลว่า “(ชานเมืองของไมอามีแห่งนี้ยัง)เป็น แถบที่เป็นมิตร” บางครั้งมีการปรับจากโครงสร้างของนามวลีที่ปรากฏร่วมกับคำบุพบทใน โครงสร้าง preposition + noun phrase เช่น ในตัวอย่างที่ 4 to my great relief “ผมก็โล่งใจอย่าง ยิ่ง” (เปลี่ยน possessive adjective คำว่า my เป็นประธาน คำนามเป็นกริยา และคำคุณศัพท์เป็น วิเศษณ์) ช่วยให้ฟังเป็นธรรมชาติในภาษาไทย

ตารางที่ 4.20

แสดงตัวอย่างการปรับบทแปลที่เปลี่ยนนามวลีเป็นประโยค

ตัวอย่างคำในบริบทภาษาอังกฤษ	ตัวอย่างคำในบริบทภาษาไทย
1. Endless transports brought ever more starving souls to be jammed into jerry-built, vermin-infested barracks. (CT027)	1. ขบวนรถไม่หยุดชนคน ที่หิวโหยเข้ามาอัดแอกันในค่ายที่สร้างขึ้นลวกๆและเต็มไปด้วยสัตว์แพร่เชื้อโรค
2. When Hattie Robinson moved from a lonely farm outside Tallahassee to West Perrine, Fla., this suburb of Miami was a friendly neighborhood of small frame houses. (CT040)	2. เมื่อแฮตตี โรบินสันย้ายบ้านจากไร่อันโดดเดี่ยวนอกเมืองแทลลาแฮสซีมาอยู่ที่เวสต์เพอร์รีน รัฐฟลอริดา แถบ ชานเมืองของไมอามีแห่งนี้ยัง น่าอยู่ มีบ้านโครงบ้านหลังเล็กๆ

ตารางที่ 4.20 (ต่อ)

ตัวอย่างคำในบริบทภาษาอังกฤษ	ตัวอย่างคำในบริบทภาษาไทย
3. He pushed out the door, descended most of the way in the harness, then released it and hit the icy water with a hard splash . (CT049)	3. เขาผลักบานประตูเหล็กออกไปทิ้งตัวที่อยู่ในสายคล้องลงไปจนเกือบถึงพื้นน้ำแล้วเอายาคคล้องออก ปล่อยตัวลงไปกระแทกผิวน้ำที่เย็นเยือกจน น้ำสาดกระเซ็น
4. But when I went into the house, to my great relief Dad was in his chair near the fireplace, reading, with Jerry asleep at his feet. (CT047)	4. แต่พอเข้าไปในบ้าน ผมก็โล่งใจอย่างยิ่ง เมื่อเห็นพ่อนั่งอ่านหนังสืออยู่บนเก้าอี้ใกล้เตาผิงโดยมีเจอร์รีนอนหลับอยู่เท้าของท่าน

ในการปรับบทแปลที่เปลี่ยนนามวลีเป็นประโยค บางครั้งมีการปรับจากนามวลีที่ปรากฏร่วมกับประโยคต้นฉบับที่ขึ้นต้นด้วย It (impersonal pronoun) คือ It + v. to be + noun phrase (ดู ตารางที่ 4.21) ผู้แปลใช้วิธีทั้งรูปประโยคภาษาอังกฤษ คือละ It และ v. to be แล้วปรับนามวลีเป็นประโยคแทน โดยมักจะแทรกคำชี้เฉพาะ “นี่” “นั่น” “นั่น” ในประโยคฉบับแปล เช่น ในตัวอย่างที่ 5 (It was a) beautiful day “วัน(นั่น)ท้องฟ้าสดใส” ตัวอย่างที่ 6 (It was a) good place “ที่(นี่)เหมาะ” ตัวอย่างที่ 7 (It was) hard work “งาน(นั่น)หนักมาก” และตัวอย่างที่ 8 (It was an) ideal situation “ที่(นั่น)เหมาะที่สุด” จากตัวอย่างการปรับบทแปลเหล่านี้จะเห็นว่าการแปลคำปรากฏร่วมของค่านามกับคำคุณศัพท์บางครั้งความยาวของข้อความที่เป็นหน่วยการแปลยังรวมไปถึงประธานและกริยาในประโยคต้นฉบับที่มีคำปรากฏร่วมนั้นด้วย

ตารางที่ 4.21

แสดงตัวอย่างการปรับบทแปลที่เปลี่ยนนามวลีเป็นประโยค

ตัวอย่างคำในบริบทภาษาอังกฤษ	ตัวอย่างคำในบริบทภาษาไทย
1. It was a good place to raise her grandson, Lee Arthur Lawrence, whose mother and father had split up. (CT046)	1. ที่นี่ เหมาะสำหรับเลี้ยงดูหลายชายของเธอ คือ ลี อาเทอร์ ลอเรนซ์ ซึ่งพ่อกับแม่แยกทางกัน
2. It was a beautiful day , with a slight breeze rippling the eucalyptus trees. (CT004)	2. วันนั้นท้องฟ้าสดใส สายลมอ่อนนไล์ต้นยูคาลิปตัสจนส่ายไหว
3. It was hard work , and Sam was everywhere, pitching in with the men. (CT049)	3. งานนั้นหนักมาก และแซมก็อยู่ทุกหนทุกแห่ง ทำงานซะมักเขม้นเคียงบ่าเคียงไหล่กับพวกทหาร
4. It was an ideal situation for a boy of six. (CT059)	4. ที่นั่นเหมาะที่สุด สำหรับเด็กผู้ชายอายุหกขวบ

ผลการศึกษารูปแบบโครงสร้างของคำปรากฏร่วมของคำนามกับคำคุณศัพท์ในภาษาฉบับแปลที่เกิดจากการปรับบทแปล ผู้วิจัยพบว่าการปรับบทแปลทำให้โครงสร้างของคำปรากฏร่วมเปลี่ยนไปจากรูปนามวลีในภาษาต้นฉบับกลายเป็นรูปกริยาวลี รูปวิเศษณ์วลี หรือรูปประโยคในภาษาฉบับแปล ผู้วิจัยเห็นว่าการเปลี่ยนแปลงของรูปภาษาดังกล่าวช่วยให้ภาษาฉบับแปลมีความชัดเจน มองเห็นภาพ เป็นธรรมชาติ และเหมาะสมกับงานเขียนประเภทเรื่องเล่า สอดคล้องกับทฤษฎีการแปลด้วยวิธีเทียบเคียงต่างรูปของไนดา (Nida, 1964)

จะเห็นได้ว่ากลวิธีการแปลคำปรากฏร่วมมีลักษณะต่างจากการแปลคำหรือวลีทั่วไป และยังมีข้อสังเกตที่น่าสนใจหลายประการ ซึ่งผู้วิจัยจะอภิปรายในบทที่ 5 ต่อไป